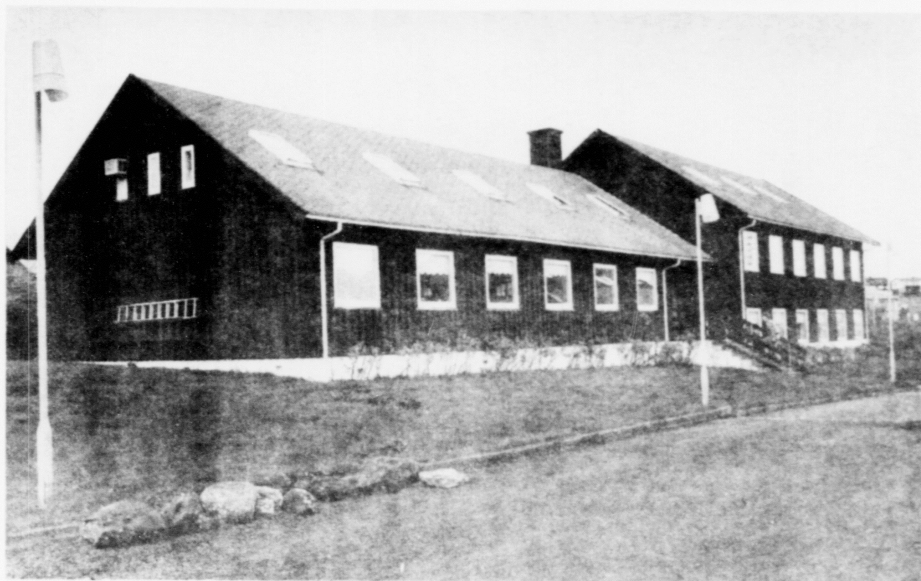

Tað var tann tíð, tá tjóðveldismenn ynsktu at økja um virksemd hjá Frøðskapursetrinum. Nú minka teir jattanina til henda sama stovn

hvønn veg teir fara at koma. Beinleiðis úr Havn við Teistanum? Um Lørviksfjørð við Ternuni? Ella undir Lørviksfjørð gjøgnum tunnlin hjá Jógvuni við Keldu?

Men ólukkið. Í sambandi við figgarlógina fyri 1989 hevur nýggja landsstyrið lagt nøkur skjól fyri tingið. Nøkur forvitnislig skjól. Og fleiri hava frætt eitt og annað um innihaldið. M.a. at upphæddin í grunn til brúgv- og bergholsgjöld verður skerd við 8 mio. kr. So neyvan koma teir gjøgnum undirsjóvartunnlin. Onkur annar hevur frætt at Strandferðslan skal spara rættiliga nógv. So stætt koma teir ikki beinleiðis úr Havn við Teistanum. Onkur triði helt seg hava høyrð, at sambært hesi spariætlan hjá Strandferðsluni, skal talið á túrum um Lørviksfjørð eisini setast niður. Tað vil siga at teir koma ikki á kvøldi.

Umsiðir koma teir. Jógvan við Keldu er fyrstur at seta posan av sær. Á posanum stendur Klaksvíkar sjúkrahús. Fólk eru forvitin og kaga niður í. Men eitt vónbrot. Í mun til figgarlógargruppskotið, sum undanfarna landsstyri legði fram 1. september 1988, er talan um ein niðurskurð uppá 2,6 mio. kr. Hóast hetta fyrsta vónbrotið missa fólk ikki mótið beinanvegin. Fleiri garpar við posa á baki eru eftir at koma.

Siðan kemur Karl Heri Joensen við sínum posa. Uttan á posanum stendur: Deildin hjá Arbeiðseftirlitinum í Norðoyggjum. Har stendur eisini HF-skúlin í Norðoyggjum. Klaksvíkar Sjómannsskúli. Skúlaheimið og Tekniski skúlin í Klaksvík. Nú

hvørva tey smáu jólaþjósin í eygunum á nøkrum. Samanlagt ein niðurskurður uppá umleið 1 mio. kr. Meginparturin rakar tey ungu undir útbúgving.

Heine O. Heinesen kemur eisini við sínum þjoka. Uttanaskriftin er vegir, lendar og tunnlsgerðir. Fleiri fæa nú mótið aftur. Men gakk. Ein niðurskurður uppá 18,8 mio. kr. Hvat nú við tunnlinum, svinoyingar fingur lyfti um frá hesum flokkum og hesum monnum? Ella hvat við teimum báðum tunnlinum, Fólkaflokkurin gav lyfti um at gera á Viðoyinni? Og hvussu við siglingarrennuni í Haraldssundi? Nú taka fleiri til rýmingar.

Nøkur biða enn. Kári Kjølneis er á veg við almannapólanum hjá Niels Paulu Danielsen. Men her gekst onki mæti. Aftlaða hækkingin í fólk- og avlamspensionunum verður skerd við 8 mio. kr. Ellisheimini missa 4,1 mio. kr. Vistarheimini 400.000 kr. Vanlig forðing 10 mio. Dagstovnar 4,7 mio. kr.

Mannamúgván gjørdist uppøst. Men tað eydnaðist at sissa mannfjældina. Fleiri høvdu jú havt ov stórar meskar í posunum. Hesir skulu nú minkast. So næsta ár fer at hyllnast betur.

Harra formaður! Tá eg sigi hetta, so er tað ikki tí at eg ella Javnaðarflokkurin er imóti at spara. Tvørturímóti. Um vit lita at figgarlógunum fyri tey seinastu fyra árin, so siggja vit, at tað eru tvær greinar, ið hava ein rættiliga avmarkaðan vøkstur. Hetta eru tær báðar greinarnar, ið fævna um málseki, sum javnaðarumboðini høvdu at umsita í undanfarna landsstyri.

Tá eg havi gjørt hesa hugmyndina, so kemst tað av, at eg eri imóti nøkrum øðrum. Nevniliga tí, at politikarar fara út til veljararnar við øllum møgulegum lyftum, um alt møgult, sum í veruleikanum ikki er møgult. Tað er henda stóðan, hesir menn og hesir flokkar eru í.

Øll tey undanfarna fyra árin, eisini uppundir valið, segði Javnaðarflokkurin at tað var neyðugt at spara. At tað var neyðugt at tálma. At tað var neyðugt at útseta nakrar ilögur og at strekja nakrar aðrar yvir fleiri ár. Her sipaðu vit bæði til ilögur hjá tí almenna, hjá kommunum, hjá stovnum, kommunalum felagsskapum og hjá tí privata.

Undanfarna landsstyri royndi í fleiri forðum at spara. At tálma. Og at avmarka tað stóra virksemd. Vit royndu tað yvir fyri SEV. Vit royndu tað yvir fyri kommununum. Eitt nú teimum stóru kommununum. Vit vorðu lagdir undir at jagstra politiskar mótstøðumenn. At sabotera o.s.fr. Hesar skuldsætingar komu serliga frá tí eina flokkinum og hansara málagn. Frá tí flokki, sum í dag eigur lögmannin og harvið leiðsluna í Tinganesi.

Harra formaður! Skuldu vit nýtt sama málburð sum Fólkaflokkurin og Dagblaðið, so skuldi tað itíð, at nú er Fólkaflokkurin farin at jagstra tey ungu undir útbúgving. At nú er Fólkaflokkurin farin at jagstra folkið í landsins útjæðraðum o.s.fr. Slíkan málburð fara vit sjálvsagt ikki at nýta. Men hetta vildi Fólkaflokkurin gjørt, um hann var í andstöðu.

Í roðu síni segði figgarnevndarformaðurin,

Svend Áge Ellefsen, at Fólkaflokkurin uppundir valið hevði víst á, at talan var um yvirupphiting, og at tað var neyðugt at tálma. At avmarka virksemd. Jú, rætt er tað, at Fólkaflokkurin í valørrustuni tosaði um at spara. Anfinn Kallsberg nevndi einar 240 mio. kr. Men samstundis tosaðu folkaflaksmenn um at nýta tusundtals milliónir. Sum eg áður havi nevnt fingur svinoyingar lyfti um eitt berghol. Viðoyingar fingur lyfti um tvey. Lyfti varð givið um nýggj berghol á Borðoyinni. Um siglingarrennu í Haraldssundi. Ferjulegu á Kalsoyinni o.s.fr.

Lyfti vorðu eisini givin um nógv stóri og dyrari arbeiði. T.d. tók núverandi figgarnevndarformaðurin undir við ætlanini um tunnil undir Vestmannasund. Fyrrverandi byradsformaðurin skuldi í somu løtu hava tunnili undir Lørviksfjørð. Byradsformaðurin her í Havn skuldi hava ein flogvøll. Er tað lögdi, um fólk eru í

villareid. Fyrst hoyra tey at vit skulu spara einar 240 mio. kr. Siðani hoyra tey øll ynskini og øll lyftini, ið koma at kosta tusundtals milliónir. Men hetta er bara Fólkaflokkurin. Soleiðis kenna vit hann í dag og soleiðis hava vit altíð kent hann.

Nú hevur hin figgarnevndarlimurin hjá Javnaðarflokkinum, Jørgen Thomsen, verið framsøgumaður undir hesi viðgerð. Eg fari tí ikki í størri mun at umrøða einstakar greinar og einstakar upphæddir á figgarlógargruppskotið. Hetta hevur framsøgumaður okkara gjørt. Men tó eru eini tvey undantek. Annað er jattanin til Vaktar- og bjargingartænastuna. Hitt er jattanin til Frøðskapursetur Føroya. Hja tí fyrrnevnda stovnunum er upphæddin skerd við 1 mio. 250 tus. kr. Hja tí seinna er talan um eina læking uppá 1 mio. 230 tus. kr.

Meðan samgongusamráðingarnar fóru fram, slapp eg at siggja eitt skjál. Hetta var eitt fyribils samráðingargrupplegg frá Tjóðveldisflokkinum. Í tí skjálinum stóð, at Vaktar- og bjargingartænastan skuldi á føroyskar hendur. Tað kann ikki ella neyvan vera so, at landsstyrið hugsar sær at yvirtaka arbeiðið hjá donsku sjóverjuni við at minka um jattanina til Vaktar- og bjargingartænastuna. Í skjólinum dugi eg ikki at siggja hvat tað er Vaktar- og bjargingartænastan skal spara. Eg fari at heita á landsstyrismannin í figgjamálum um at lýsa hetta eitt sindur nærri.

Viðvíkjandi frøðskapursetrinum fari eg at minna á, at tá samgonga varð skipað fyri gøtt og væl fyra árum síðani, legði fyrrverandi formaðurin í Tjóðveldisflokkinum, Erlendur Patursson, sáli, rættiliga stóran dent á, at jattanin til frøðskapursetrið varð økt miðvíst, soleiðis at føroyingar í

størst møgulan mun kundu fáa sær útbúgving her heima. Tað undrar meg tí, at henda upphæddin verður minkað nu Tjóðveldisflokkurin situr við figgjamálum. Men møgulega er tað so, at Tjóðveldisflokkurin hevur slept endamáli sínum í hesum máli, og er kropin í lumman hjá Breckmann og Fólkaflokkinum.

Harra formaður! Eg havi fyrr sagt, at eg eri samdur í, at vit eiga at spara. Spurningurin er hvussu og hvar vit spara. Undan valinum visti eg fleiri ferðir á, at tá borgarlígr flokkar fara við spariknivinum, so raika teir altíð tey gomlu, tey sjuku, tey ungu undir útbúgving og útjæðraðum.

Brøyingarnar, sum hetta landsstyri er komið við til figgarlógargruppskotið hjá undanfarna landsstyri, er onki undantak í so máta. Spariknivurin røkkur til Almanna- og heilsuverkið T.V.s. tey gomlu og tey sjuku. Hann røkkur útbúgvingarstovnar. T.e. tey ungu. Og hann røkkur Strandferðsluna og samferðslumálið annars. Og har hava vit útjæðraðum.

Teir tosa um sparing. Men núverandi figgarnevndarformaðurin skuldi hava undirsjóvartunnili undir Vestmannasund. Fyrrverandi byradsformaðurin í Klaksvík skuldi hava tunnili undir Lørviksfjørð. Byradsformaðurin í Havn skuldi hava flogvøll. Er tað lögdi, at fólk eru í villareid. Fyrst hoyra tey at vit skulu spara einar 240 milliónir kr. Siðani hoyra tey øll ynskini og øll lyftini, ið koma at kosta tusundtals milliónir. Men hetta er bara Fólkaflokkurin

